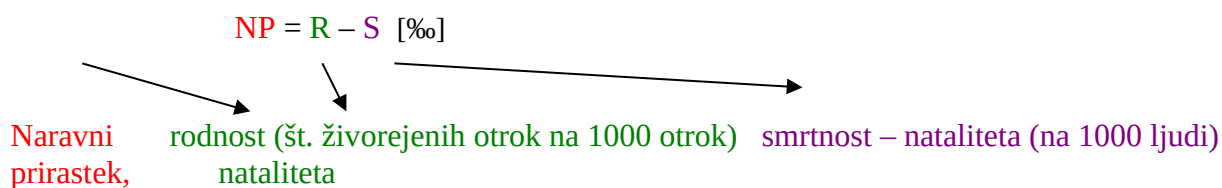

PREBIVALSTVO

Svetovno prebivalstvo je **demografski eksplozij** → množi se!

Naravni prirastek naj bi bil vedno pozitiven, če ni, države sprejemajo imigrante – priseljence.

Naravni prirastek = razlika med številom živorejenih in umrlih na 1000 prebivalcev v enem letu na določenem ozemlju. Izraža se v promilih.

Razlikujemo več vrst NP:

- **Izredno visok** (visoka rodnost, majhna smrtnost – Saudova Arabija, Oman, Sirija,...)
- **Visok** (visoka rodnost in visoka smrtnost – Bangladeš, Somalija, Afganistan, Filipini, Indija)
- **Umirjen** (manjša rodnost in zmanjšana smrtnost – Izrael, Katar, Albanija, države Srednje in Južne Amerike)
- **Nizek** (rodnost in smrtnost približno enaki, malo je večja rodnost – večina evropskih držav, tudi Slovenija)
- **Negativen** (smrtnost večja kot rodnost – Italija, Romunija, Hrvaška, Nemčija, Rusija, Bolgarija)

5. FAZ demografskega prehoda:

1. **faza: visoka rodnost – visoka smrtnost** (velika umrljivost dojenčkov, nizek naravni prirastek, velika neizobraženost, epidemije, lakote, bolezni, vojne)
2. **faza: visoka rodnost – zmanjšana smrtnost** (zmanjšana umrljivost dojenčkov, visok do umirjen naravni prirastek, veliko število otrok in izboljšane higienske razmere)
3. **faza: zmanjšanje rodnosti – nizka smrtnost** (umrljivost dojenčkov je nizka, naravni prirastek je umirjen, razvoje medicine-zdravila)
4. **faza: nizka rodnost – nizka smrtnost** (nizek ali negativen naravni prirastek, prebivalstvo stagnira ali nazaduje, družine imajo po enega otroka ali pa so sploh brez njih, prebivalstvo se stara – Slovenija)
5. **faza: smrtnost večja kot rodnost** (izumrtje – Japonska)

Politika načrtovanja družine:

- pronatalitetna politika (v Sloveniji)
- protinatalitetna politika (Kitajska)

PRISELJENCI

1. faza: **AKOMODACIJA**: zunanja prilagoditev (»feredža« stran!)
2. faza: **AKULTURACIJA**: kulturna prilagoditev (človek se nauči jezika, kjer živi)
3. faza: **ASIMILACIJA**: izgubijo se korenine, od kje so priseljenci

AVTOHTONO PREBIVALSTVO → STAROSELCI

Akomodacija
Akulturacija → **ALOHTONO PREB.**
Asimilacija

MIGRACIJE

EMIGRACIJE – odselitev

IMIGRACIJE – priselitev

Poznamo začasne in dokončne selitve.

Vzroki:

- a) **gospodarski** in **ekonomski**:
 - *agrarna prenaseljenost* (po letu 1750 je bilo preveč ljudi v mestih – selili so se iz podeželja v mesto)
 - *odseljevanje iz hribov* (po II. Svetovni vojni; težko, neekonomsko delo)
 - *beg možganov* – brain drain (ni dovolj dobrih delovnih mest)
- b) **politični** in **verski**:
 - zdravstveni
 - osebni

BIOLOŠKE SESTAVE

a) **STAROSTNA**:

- mladi (do 15 let)
- zreli (15-59(65))
- stari (več kot 65 let)

geografski režim:

- mlad geografski režim
- zreli geografski režim – koš
- stari geografski režim – žara

a) **SPOLNA**:

Razmerje med številom moških in številom žensk. Po 50-em letu več žensk.

b) **RASNA**:

- rumena
- črna
- bela

rumena + bela = mestici

rumena + črna = **zambi**

črna + bela = **mulati**

EKONOMSKA DRUŽBENA SESTAVA

1.) sektorji preselitve:

- primarni
- sekundarni
- terciarni

- primarni:

- gozdarstvo
 - kmetijstvo
 - ribolov
- naravne
-

lov + nabiralništvo = prvi dejavnosti

prostitucija = prva obrt

- sekundarni:

- gradbeništvo
- rudarstvo
- industrija
- proizvodnja obrt (svedri,...)

- terciarne:

- trgovina
- promet
- obrt

frizerke (tudi po II. Svetovni vojni
avtoprevozniki (najbolj razširjeni)